

Nr. 1108A/ 13.05.2025

Parlamentul României
Camera Deputaților
Grupul Parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor

ÎNTREBARE

În atenția: Domnului Angel Tîlvăr, Ministru, Ministerul Apărării Naționale
De către: Florin-Cornel POPOVICI, deputat, Circumscripția electorală: nr. 37
Obiectul solicitării: *Solicitare punct vedere patrimoniu național*

Stimate Domnule Ministru,

În aplicarea art. 64 din Constituția României, art. 34 lit. d) și i) din Legea nr. 96/21 aprilie 2006, privind statutul deputaților și al senatorilor, art. 202 și 203 din Regulamentul Camerei Deputaților aprobat prin Hotărârea nr. 8 din 24 februarie 1994, republicat și avînd în vedere atribuțiile ce îmi revin în exercitarea mandatului de deputat în Parlamentul României, vă solicit respectuos următoarele:

În baza art. 9 și 10 din Legea nr. 14 din 24 februarie 1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații, vă rugăm să verificați, să analizați și să ne transmiteți rezultatul obținut de dumneavoastră asupra următorului fenomen ce se desfășoară în România, pe care noi îl identificăm ca fiind unul ce aduce atingere gravă siguranței și securității naționale, potrivit art. 3¹ lit. f) din Legea nr. 51/1991.

¹ art. 3. Constituie amenințări la adresa securității naționale a României următoarele: lit. f) **subminarea, sabotajul sau orice alte acțiuni care au ca scop înlăturarea prin forță a instituțiilor democratice ale statului** ori care aduc atingere gravă drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români*) **sau pot aduce atingere capacității de apărare** ori altor asemenea interese ale țării, precum și actele de distrugere, degradare **ori aducere în stare de neîntrebuințare a structurilor necesare bunei desfășurări a vieții social-economice sau apărării naționale;**

Grupul Parlamentar AUR

Palatul Parlamentului, str.Izvor nr.2-4, sect.5, Bucuresti
e-mail: aur@cdep.ro

Curtea de Conturi își amputează singură, prin acte interne deliberative – Hotărâri de Plen, o prevedere legală dată ei prin Legea de înființare nr. 94/1992², cu privire la auditarea acțiunilor asupra fondului funciar al României, aducând astfel amenințări la adresa siguranței și securității naționale a României.

Astfel, prin Hotărârea de Plen (HP) nr. 79/2016 se aprobă Raportul nr. 1/2016 a Comisiei de aplicare unitară a prevederilor legale aplicabile în activitatea Curții de Conturi a României. Acest Raport conchide faptul că:

Curtea de Conturi nu are competența să verifice modul de aplicare de către autoritățile administrației publice, abilitate în acest sens, a prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 1/2000 privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare.

În condițiile în care conform art. 3 alin. (4) din *Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru aplicarea unitară a prevederilor legale aplicabile în activitatea Curții de Conturi*, aprobat prin HP nr. 104 din 28 mai 2012, completat și modificat prin HP nr. 46/09.02.2023, „*Soluțiile propuse de Comisie și aprobate de Plen, vor fi avute în vedere de departamentele și camerele de conturi teritoriale în elaborarea actelor de control/audit dar nu vor fi invocate ca temei legal în susținerea abaterilor constatate în activitatea de verificare*”, deci nu sunt exhaustive sau general valabile fenomenele nefuncționând după un anumit tipar sau constantă, fiind caracterizate de sau prin complexitatea lor.

Această Hotărâre, pornită de la un caz particular în 2016 (o petiție) a fost utilizată în mod tendențios, prin utilizarea ei într-un context total diferit față de cel pe care îl reglementează, în anul 2024 și a avut ca impact general scoaterea de sub auditarea de către Curtea de Conturi a României a acțiunilor ce derivă din legile de reconstituire a proprietății întreprinse de instituțiile publice cu atribuții în domeniu.

² art. 22 lit. f) **din Legea 94/1992:** În cadrul competențelor prevăzute la art. 21, Curtea de Conturi își desfășoară atribuțiile specifice asupra următoarelor domenii: **f) situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice**, regiile autonome, companiile și societățile naționale, precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică;

Această acțiune a culminat cu elaborarea și adoptarea de către Curtea de Conturi a României a unor Hotărâri de Plen în anul 2024 ce au avut ca efect reiterarea și reînsușirea concluziilor Raportului nr. 1/2016 ce a stat și la baza Hotărârii de Plen nr. 79/2016, permițând astfel ca acest tip de operațiuni de stingere a obligațiilor prin cedarea patrimoniului statului Român și a unităților administrativ teritoriale să fie scoase de sub auditarea Curții de Conturi a României – subminând și sabotând astfel rolul profesional și democratic al auditului public extern exercitat de Instituția Supremă de Audit a României dat ei prin Lege.

Principal, Curtea de Conturi a României în calitate sa de Instituție Supremă de Audit a României auditează operațiunile efectuate cu patrimoniului statului român și al UAT – prerogative stabilite prin Lege. Având în vedere faptul că terenul de pe întreg teritoriul României reprezintă fondul funciar al României³ și faptul că terenul în sine constituie un element esențial al patrimoniului⁴ unei națiuni (stat, UAT), conchid că auditarea operațiunilor privind fondul funciar al României este deci *ope legis*.

În susținerea eliminării competenței Curții de Conturi, Direcția Generală Juridică – consideră Curtea de Conturi ca fiind abilitată să verifice o petiție prin care se solicită verificarea stingerii obligației patrimoniale în bani – entitatea auditată refuzând să efectueze plată către petent urmare facturii acestuia⁵ – dar aceeași Direcție Generală Juridică se exprimă în sensul necompetenței Curții de Conturi de a audita modul de stingere a unei obligații patrimoniale în natură (cum ar fi stingerea obligației de reconstituire a dreptului de proprietate către persoana astfel îndreptățită la măsurile reparatorii) - creându-se astfel un dublu standard la nivelul Curții de Conturi, dar invocându-se în susținerea acestuia tot aplicabilitatea art. 22 lit. a) și f) precum și art. 29 alin. 1 lit. a) din Legea 94/1992.

Susținerea în vederea eliminării competenței Curții de Conturi pentru auditarea de astfel de operațiuni cu terenuri este argumentată tot de Direcția Generală Juridică: *"Potrivit opiniei Direcției Generale Juridice, în condițiile în care Raportul nr. 1/2016 a fost aprobat prin hotărârea Plenului, concluziile acestuia sunt obligatorii de respectat în activitatea Curții de Conturi a României, fiind pe deplin incidente situației din raportul de audit, respectiv nu există competență de verificare, aceasta fiind atribuită, în mod expres, prin actul de înființare, Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților".*

³ art. 1 din Legea nr. 18/1991 a fondului funciar

⁴ art 31 Cod Civil - (1) Orice persoană fizică sau persoană juridică este titulară a unui patrimoniu care include toate drepturile și datoriile ce pot fi evaluate în bani și aparțin acesteia.

⁵ Nota Direcției Generale Juridice privind încadrarea aspectelor semnalate prin petiții în sfera atribuțiilor și competențelor Curții de Conturi – emisă la petiția înregistrată la Curtea de Conturi SCIRP sub nr. 43382/13.06.2024.

Tot principal argumentând, Curtea de Conturi nu-și înțelege menirea. Este Instituția Supremă de Audit din România. Afirmatia nu se susține în drept și nici în fapt. ANRP-ul nu este în măsură să auditeze astfel de operațiuni la nivel de țară neavând atribuții specifice, făcând parte din aparatul executiv al Guvernului⁶ – și deci, fiindu-i afectată independența la nivel instituțional (în termeni de audit vorbind). Poate doar să le verifice pe linie metodologică aceste operațiuni – având această competență, dar niciodată de a audita aceste operațiuni fiind direct implicată instituțional în rezolvarea executivă a lor cel puțin metodologic⁷, dar nu numai⁸ (deci având chiar competențe de control și verificare, este cu neputință să își auditeze și propriile acțiuni fiindu-i vădită afectată independența: nu se poate ca cineva din executivul unei țări să facă regulile metodologice, să monitorizeze implementarea lor, să verifice dacă sunt corect aplicate și la final să-și auditeze propriile acțiuni, acest rol de audit revenindu-i DOAR Curții de Conturi a României Instituție Supremă de Audit și organ independent al unei țări – fără a mai adăuga numărul extrem de redus, de doar 3 funcții publice ale Compartimentului de Control, potrivit Organigramei ANRP – cu care ar trebui să acopere astfel de verificări în toată țara, din care doar una este ocupată la data prezentei).

Această împrejurare dovedește încă o dată faptul că riscurile de denaturare semnificativă a patrimoniului statului și a UAT (unităților administrativ teritoriale)⁹ se doresc a fi ascunse prin neverificarea și respectiv neauditarea operațiunilor de stingere a obligațiilor determinate de validarea dreptului la reconstituire a proprietății

⁶ Art. 1 din HG. 572/2013

⁷ Art. 2 din HG. 572/2013 - Autoritatea îndeplinește următoarele atribuții principale: a) **acordă sprijin și îndrumare metodologică autorităților administrației publice locale și centrale**, precum și celorlalte persoane juridice deținătoare de imobile care fac obiectul restituirii în natură sau al acordării de măsuri compensatorii, potrivit Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare, solicitate potrivit prevederilor Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare;

⁸ Toate literele de la punctele de la Art. 2 din HG. 572/2013 unde se specifică atribuțiile principale ale ANRP dar mai cu seamă punctele: j) **controlează, potrivit competențelor prevăzute de lege**, modul de aplicare a legislației din domeniul restituirii proprietății funciare și asigură aplicarea unitară a acesteia; k) **verifică modul în care comisiile locale și județene au dispus de terenul preluat** de la Agenția Domeniilor Statului;

⁹ **Vezi art 22 lit f din Legea 94/1992:** În cadrul competențelor prevăzute la art. 21, Curtea de Conturi își desfășoară atribuțiile specifice asupra următoarelor domenii: **f) situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice**, regiile autonome, companiile și societățile naționale, precum și concesiunea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică;

Vezi și Regulamentul CCR din 2022 - Articolul 2: Curtea de Conturi are următoarele competente și atribuții: a) să **auditeze domeniile stabilite la art. 22 din lege** la entitățile prevăzute la art. 23, 24 și 25 din lege; b) să certifice acuratețea și veridicitatea datelor din conturile de execuție prevăzute la art. 26 din lege, precum și a celorlalte formulare și documente **care alcătuiesc situațiile financiare**;

– veritabilă datorie patrimonială certă la nivelul statului Român sau UAT și veritabilă creanță certă la nivelul fiecărei persoane îndreptățite la a i se reconstitui dreptul de proprietate. Aceste riscuri însă sunt prezente și semnificative la nivel de situații financiare a statului și a unităților administrativ teritoriale de pe întreg cuprinsul țării (legile de reconstituire a proprietății nu au fost finalizate niciunde în țară).

Spun asta pentru că la nivelul României, potrivit Avocatului Poporului¹⁰, la data emiterii Raportului Special (19.10.2022) mai existau circa 1,6 milioane de hectare (aprox. 6,7% din teritoriul țării) de reconstituit ca proprietate persoanelor îndreptățite deținătoare de drepturi validate, dar care potrivit vulnerabilităților documentate de Camera de Conturi Timiș (eliminate ca excedând competențelor) prezintă riscul legiferat de art. 1 alin 3 din Legea nr. 165/2013 – și anume mare parte sunt înstrăinate ca drepturi către terți ce nu mai pot beneficia de teren ci doar de forme compensatorii – lucru nedorit de cei ce vor resurse. Aceasta vulnerabilizează extrem Statul Român la diminuarea resurselor deținute, favorizând astfel mediul privat speculativ. Mai mult, chiar ANRP își declină competența prin adresa nr. 1467/DEF/03.06.2024.

Toate acestea au fost aduse la știința Curții de Conturi a României și prin adresa CCTM\2024-45408\25.06.2024\Intern.

În luarea deciziei, Plenul Curții de Conturi a României la adoptarea Hotărârii Plenului nr. 1121/26.11.2024 a avut și informația cuprinsă în adresa nr. 527550/18/10/2024 prin care Ministerul Finanțelor Publice – Direcția Generală de Trezorerie și Contabilitate Publică care răspunde adresei transmisă de Camera de Conturi Timiș sub nr. 57409/2024 – confirmă modul de înregistrate în contabilitatea publică a României a terenurilor la dispoziția Comisiilor Locale de Fond Funciar, a drepturilor și obligațiilor izvorâte din legile de reconstituire a proprietății, precum și a modului de înregistrare a stingerilor acestora, confirmând în mod tacit competența Curții de Conturi a României asupra auditării conturilor afectate al patrimoniului statului român și UAT. Menționez că au fost și opinii contrare luării Hotărârii de eliminare din competența Curții de Conturi a prerogativelor de auditare a operațiunilor cu fondul funciar al țării.

Nimic însă nu a împiedicat hotărârea eliminării din competența Curții de Conturi a auditării operațiunilor cu fondul funciar al țării.

Învederăm aici Hotărârile de Plen incidente din anul 2024 care devoalează întreg sistemul, în ordine invers cronologică:

1. Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 1121/26.11.2024 - pentru aprobarea Notei privind supunerea spre analiză și dezbateră Plenului a proiectului Raportului de audit și a proiectului Scrisorii către management aferente misiunii de audit financiar efectuată de către Camera de Conturi Timiș la Unitatea Administrativ Teritorială Comună Păuliș, Județul Arad – unde în anexă la această

¹⁰ <https://avp.ro/wp-content/uploads/2022/10/Raport-special-proprietate.pdf>

hotărâre – se observă întreg demersul exercitat de Președintele Curții de Conturi a României, alături de Consilierul de Conturi responsabil de Departamentul IV – Sorin Lazăr, susținuți de Direcția Generală Juridică.

2. Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 1118/21.11.2024 - pentru amânarea Notei privind supunerea spre analiză și dezbateră Plenului a proiectului Raportului de audit și a proiectului Scrisorii către management aferente misiunii de audit financiar efectuată de către Camera de Conturi Timiș la Unitatea Administrativ Teritorială Comună Păuliș, Județul Arad – unde de asemenea e prezentat fenomenul în anexă
3. Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 332/11.04.2024, explicată prin adresa Departamentului VI nr. 41081\11.06.2024 – cu materialul aferent ședinței de Plen.
4. Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 326/09.04.2024 - pentru amânarea Notei privind supunerea spre analiză și dezbateră Plenului a proiectului Raportului de audit și a proiectului Scrisorii către management, întocmite ca urmare a acțiunii de audit financiar efectuată de Camera de Conturi Timiș la Unitatea Administrativ-Teritorială Comună Păuliș, Județul Arad – cu materialul aferent ședinței de Plen.
5. Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 307/03.04.2024 - pentru amânarea dezbaterii Notei privind supunerea spre analiză și dezbateră Plenului a proiectului Raportului de audit și a proiectului Scrisorii către management, întocmite ca urmare a acțiunii de audit financiar efectuată de Camera de Conturi Timiș la Unitatea Administrativ-Teritorială Comună Păuliș, Județul Arad – cu materialul aferent ședinței de Plen.
6. Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 251/11.04.2024 - pentru amânarea Notei privind supunerea spre analiză și dezbateră Plenului a proiectului Raportului de audit și a proiectului Scrisorii către management, întocmite ca urmare a acțiunii de audit financiar efectuată de Camera de Conturi Timiș la Unitatea Administrativ-Teritorială Comună Păuliș, județul Arad – cu materialul aferent ședinței de Plen.

Consider, în baza aspectelor mai sus dezvoltate dar și a celor ce au stat la baza constatărilor Camerei de Conturi Timiș, că eliminarea din atribuțiile Curții de Conturi prin Hotărâre a Plenului a unei prevederi introduse prin Lege, în a audita elementele patrimoniale de natura activelor imobilizate și a datoriilor – încălcă prevederile legale și constituționale privind rolul Curții de Conturi, dar și a prevederilor legale privind obligativitatea auditării anuale a situațiilor financiare a statului român și al UAT-urilor.

Aceste operațiuni neauditabile (devenite astfel prin limitarea nelegală a competenței date prin Legea Curții de Conturi a României), derulate de autoritățile administrației publice ale Statului Român, ce duc la înstrăinarea patrimoniului prin operațiuni fără numerar, conduce la o vulnerabilizare într-un mod semnificativ a sistemului de audit efectuat de Curtea de Conturi a României în respectarea legilor ce o guvernează, precum și la subminarea și sabotarea activității Curții de Conturi a României pe acest segment esențial: auditarea operațiunilor ce privesc terenul României ca parte componentă a fondului funciar al țării.

Având în vedere argumentele mai sus prezentate, acțiunile și/sau inacțiunile conducerii Curții de Conturi a României se substituie acelor care se constituie riscuri la siguranța și securitatea României?

Solicit răspuns în scris, argumentat în detaliu, în termenul legal.

Cu deosebită considerație,
Deputat Florin-Cornel POPOVICI,
Circumscripția electorală nr. 37 Timiș